

5. BARN I BIL

Inspirationsboken **Trafik i alla ämnen** – förslag till pedagogisk planering sammanställd av grundskolläraren Lili Kapper.

Lärandemål

Eleverna lär sig vikten av att använda bilstol, bälteskudde och bälte, samt förstå konsekvenserna av att inte göra det.

Syfte

Genom undervisningen kring temat *Barn i bil* ges eleverna förutsättningar att utveckla sin förmåga att:

- Använda fysikens begrepp, modeller och teorier för att beskriva och förklara fysikaliska samband i naturen och samhället (fy).
- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift (sv).
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang (sv).
- Identifiera problem och behov som kan lösas med teknik och utarbeta förslag till lösningar (te).
- Värdera konsekvenser av olika teknikval för individ, samhälle och miljö (te).
- Kommunicera med bilder för att uttrycka budskap (bild).

Centralt innehåll Lgr 11

Fysik

- Krafter och rörelser i vardagssituationer och hur de upplevs och kan beskrivas, t ex i cykling (4-6).
- Krafter, rörelser och rörelseförändringar i vardagliga situationer och hur kunskaper om detta kan användas, t ex i frågor om trafiksäkerhet (7-9, även 5-6).

Bild

- Fotografering och filmande samt redigering i datorprogram (4-6).

- Reklam- och nyhetsbilder, hur det är utformade och förmedlar budskap (4-6).

Svenska

- Ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter.
- Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning samt personbeskrivningar.

Teknik

- Egna konstruktioner där man tillämpar enkla mekanismer (1-3).
- Ord och begrepp för att benämna och samtala om tekniska lösningar.
- Dokumentation i form av skisser med förklarande ord och begrepp, symboler och måttangivelser samt fysiska eller digitala modeller (4-6).
- Konsekvenser av teknikval, t ex för- och nackdelar med olika tekniska lösningar (4-6).

Samhälle

- Livsfrågor med betydelsen för eleven, till exempel gott och ont, rätt och orätt (1-3).
- Normer och regler i elevens livsmiljö (1-3).
- Trafikregler, trafiksäkerhet och trafikbeteende (1-3).
- Aktuella samhällsfrågor i olika medier (1-3).
- De mänskliga rättigheterna inklusive barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen.

Matematik

- Enkla tabeller och diagram och hur de kan användas för att sortera data och beskriva resultat från enkla undersökningar (1-3).
- Jämförelser av sannolikheten vid olika slumpmässiga försök (4-6).

Undervisning

Förslag på öppna frågor för dialogisk inläring, samt olika lektionstips finns i *Trafik i alla ämnen* (kap 5).

Fler förslag på övningar:

- Skriva berättelser utifrån den inledande bilden till kapitel 5 i *Trafik i alla ämnen*.
- Läs faktatexter på www.trafikkalendern.se
- Delta i Trafikkalenderns februariaktivitet.

Begrepp

Skada, bilbälte, krock, bakåtvänt, bältesstol, läkare, forskare, E-märkt, babyskydd, bilbarnstol, bältesstol, bälteskudde, krockkudde, mönster, ingenjör, uppfinnare

Bedömning

KUNSKAPSKRAV: Eleven kan skriva enkla texter med läslig handstil och på dator. I texterna kan eleven använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i elevnära texter (sv år 3).

SKRIVA ENKEL TEXT

Jag kan skriva med läslig handstil.

Jag kan skriva på dator.

Jag kan använda stor bokstav, punkt och frågetecken.

Jag kan stava ofta förekommande ord.

Jag kan stava sällan förekommande ord.

KUNSKAPSKRAV: Eleven ger exempel på hur man kan minska riskerna genom ett säkert beteende i trafiken.

ARGUMENTERA OCH FÖRKLARA, RESONERA OCH UNDERSÖKA

Jag kan förklara varför vuxna och barn ska vara bältade i bilen.

Jag kan redogöra varför barn behöver mer skydd än vuxna.

Jag kan förklara varför det tar längre tid att stanna vid högre hastighet än vid lägre hastighet.

Jag kan redogöra vilka faktorer har betydelse för hur man klarar sig i en bilolycka.

Jag kan ta reda på vilka typer av skyddsanordningar det finns.

KUNSKAPSKRAV: Eleven kan vid olika slag av undersökningar i välkända situationer avläsa och skapa enkla tabeller och diagram för att sortera och redovisa resultat.

TABELL OCH DIAGRAM (grupparbete)

Vi kan redovisa i en tabell var olyckorna inträffade (landskap).

Vi kan redovisa hur många skadades.

Vi kan göra olika staplar: barn, vuxna, män, kvinnor.

Vi kan avläsa en tabell och med fakta ur tabellen skriva en sammanhängande text.

Vi kan omvandla fakta från en tabell till linje-/ stapel-/ cirkeldiagram.